

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek			Osztályozás	712.21	
				Tárgy		
	Szerző	L.L.			Városi igazgatóság	
	Cím	Magyar Luxembourgig				
	Forrás:	Pesti napló			Idő	"1911"
		Bp.	1911	III/30	Személy	
	(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	Helyszám		

A magyar Luxembourg

vagy

Ez Pest!

Ma délben a korai tavasz, amely olyan szép volt, hogy bátran kikeletnek is lehetne nevezni, kicsalta az embereket a Stefánia-útra. Ott fürödtek az emberek a napfényben, az egészen előkelők gyalog, a félig előkelők automobilban, az egészen nem előkelők bérkocsikban, amelyek ma voltak először láthatók nyitott állapotban. Itt meg lehet jegyezni, hogy a fiakkerek, a kétlovasok voltak azok, amelyek tulnyomó számban voltak nyitottak, míg a konflisok közül csak kettő-három vette fel nyári külsejét. Ime, az osztályharc a járműveknél. A tavasz, amely — ismételjük — ma oly szép volt, hogy bátran kikeletnek is lehetne nevezni, előbb virít a kétlovas és csak azután az egylovas számára.

De most nem is erről van szó, hanem egy felfedezésről, amely nevezetes azért, mert Pestnek egy új része az, ami föl lett fedezve. Amint ugyanis a kora kikelet tulérént melegeben a Stefánián gyalogunk, jobbra is, balra is halljuk, amint a járókelők mondják egymásnak:

— Gyertünk a Luxembourgba!

— Milyen szép a Luxembourg!

— Kevesebb ember sétál a Luxembourgban, mint a Stefánián.

A Luxembourg, amelynek nevét (fölszöveg megjegyezni) a járókelők nem ejtették ki olyan korrektül, mint ahogyan mi írjuk, egyenesen szöveget ütött a fejünkbe. Hogyan, hát Pesten is van Luxembourg, nem csupán Párisban? A Barzini illusztris kollégánkat sa-

játosan jellemző reporteri fufanggal és leleménnyel utána jártunk a dolognak és kiderítettük, hogy:

a pesti nép a Stefánia-út és a Király-utcai fasori között elterülő, egy szökőkút által uralt néhány virágpázsitot és padot hívja Luxembourggnak.

Jól körülnéztünk az ujonnan felfedezett földterületen. És láttunk: egy elsatnyult szökőkutat, néhány bánatos virággyat, egynéhány, a napra kitett pesti gyereket és az őket kísérő dadákat, daikákat, akik a cezaromániának egy nemével nurse-oknak képzelik magukat.

Ez a pesti Luxembourg, ez a kis semmi. És, hogy miért hívják Luxembourggnak. Többek között és kizárólag azért, mert Párisban is van egy Luxembourg. A párisi Luxembourg a világnak egyik legszebb parkja. Azért hívják Luxembourggnak, mert egy fényes, egy nagyszerű palota körül terül el. Ezt a palotát a renaissance-korban építette Tingry hercege, Piney-Luxembourg és azt befejeztette Medici Mária, Franciaország és Navarra királynéja. Az Hotel Luxembourg, amelyből a párisi Pitti-palota lett, e palota körül van a Luxembourg-kert, egy nagyszerű és raffinált művészettel épített park (a híres Jacques Debrosse tervezete), amelyben Franciaországnak a Medici-házból származó királynője vízszont a kertek fejedelmőjét, a firenzei Giardini Bobolit kívánta utánozni. A park egyébként tele van kutakkal, grottákkal, szobrokkal és a fák és a növények még ma is ama rendszer szerint nőnek benne, amelyet Jacques Debrosse irt elő számukra a tizenhatodik században, tehát akkor, amikor a pesti Luxembourgban még farkasokra vadásztak volna a pesti polgárok, ha ugyan abban a korban a nemes

ember mellett a polgár is vadásziatott és ha merésztették megtenni azt a nagy utat, amely az akkori Pestről a hatodik kerületbeli Luxembourgba vezetett volna, ha akkor egyáltalán lettek volna elhagyott vidékeken át vezető szánkózásra is alkalmas utak.

Szóval nem volt. Se park nem volt itt, se farkasvadászat, se országút. De azért ma van Luxembourg. Van két pad és egy szökőkút és ezt úgy hívják, hogy Luxembourg. Még pediglen azért hívják így, mert itt is van szökőkút, illetve nem itt is van, hanem Párisban „is“ van és azt a nagy királyné parancsára szintén Jacques Debrosse építette és a párisi nép ma is Fontaine de Médicisnek nevezi. Itt is van egy szökőkút, ott is van egy, tehát mind a kettő Luxembourg — mondja a Stefánia-út népe — és ezen a jogon akár a millenárius emlékoszlopot is kinevezhetné a Ramzesz fáraó piramisává, mert hiszen mind a kettőnek a nyersanyaga a kő, a nyers kő (pietra) és mert mind a kettőt több évtizedig építették.

Ennyit a pesti Luxembourgról. Maga az eset nem nagy, nem fontos, csak világot vet az általunk, pestiek által gyakorolt gondolkodásmódra. És végre ez az eset is azok közé való, sőt ez való első sorban azok közé, amelyek hallatára az ember így kiált fel:

— Ez Pest!

L. L.